

Dosarul nr.2r-441/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Pulbere)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A.Bostan, V. Cotorobai)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A.Bostan, V. Cotorobai)

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun.Chișinău,

în cauza, la cererea (contestația) creditorului Serviciului Fiscal de Stat împotriva debitorilor Oleg Alavațchii, Violeta Andronachi, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Nina Isac, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea încheierilor executorului judecătoresc de refuz în intentarea procedurii de executare în partea ce ține de cheltuielile de executare,

împotriva încheierii din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției Generale Administrare Fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin,

c o n s t a t ă:

La 17 mai 2019, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun.Chișinău, prin intermediul șefului adjunct Irina Rusnac, a depus contestație împotriva debitorilor Oleg Alavațchii, Violeta Andronachi, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Nina Isac, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești solicitând anularea încheierii nr.131s-985/2019 din 02 mai 2019 și nr. 131s-984/2019 din 02 mai 2019, emise de executorul judecătoresc Nina Isac privind refuzul de a intenta procedura de executare, în partea ce ține de cheltuielile de executare.

Prin încheierea din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis contestația Serviciului Fiscal de Stat împotriva debitorilor Oleg Alavațchii, Violeta Andronachi, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Nina Isac, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc și anume: încheierea nr.131s-985/2019 din 02 mai 2019 și încheierea nr. 131s-984/2019 din 02 mai 2019, cu anularea încheierilor enunțate în partea ce se referă la încasarea cheltuielilor.

Prin decizia din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de executorul judecătoresc Nina Isac și s-a casat încheierea din 11 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și soluționând prin decizie problema respectivă, a adoptat la caz o nouă soluție potrivit căreia s-a scos de pe rol cererea/contestația Serviciului Fiscal de Stat, semnată și declarată de șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat, Irina Rusnac, privind anularea parțială, în partea încasării cheltuielilor de executare din contul creditorului, a încheierilor executorului judecătoresc Nina Isac nr.131s-985/2019 din 02 mai 2019 și nr. 131s-984/2019 din 02 mai 2019, de refuz în intentarea procedurii de executare a documentelor executorii eliberate de autoritățile competente (agentul constatator din cadrul IGP al MAI) în privința debitorilor Oleg Alavațchii și Violeta Andronachi, deoarece actul procedural (contestația) a fost semnat și depus de o persoană ce nu are împuterniciri în acest sens; s-a explicat creditorului Serviciului Fiscal de Stat că după înlăturarea circumstanțelor care au avut ca consecință scoaterea de pe rol a cererii, persoana interesată poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

La 01 iunie 2020, prin intermediul poștei (Vol.I, f.d.235), Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun.Chișinău, prin intermediul șefului Tatiana Loghin, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, respingerea cererii de recurs a executorului judecătoresc Nina Isac și menținerea încheierii primei instanțe.

Prin încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin, împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 29 iulie 2020, Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu transmiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța a examinat cauza unilateral, neîntemeiat a ignorat argumentele de fapt și de drept, a interpretat și a aplicat în mod eronat legea.

Referitor la argumentul instanței precum că încheierea de scoatere de pe rol a cererii nu se supune revizuirii, a menționat că norma indicată nu este aplicabilă speței, or, cererea de revizuire vizează anume circumstanțe legate de acest incident de procedură.

În ceea ce vizează poziția instanței precum că cererea de revizuire a fost semnată de o persoană ce nu dispunea de împuterniciri procedurale, a declarat că la cererea depusă la 17 mai 2019 a fost anexat ordinul directorului Serviciului Fiscal de Stat, Serghei Pușcuța, nr. 703 din 20 decembrie 2018, prin care a fost delegat dreptul de a semna cererile de chemare în judecată, contestațiile împotriva actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, cererile de apel și de recurs cu excepția procedurilor de insolvență tuturor șefilor și șefilor adjuncți ai Direcției generale administrare fiscală Nord, Sud, Centru și mun.Chișinău. La cererea de revizuire a fost anexat ordinul nr. 2462-p din 27 martie 2017 cu privire la modificarea raporturilor de serviciu prin transfer, conform căruia Tatiana Loghin exercită funcția

de șef al Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău. Respectiv, cererea de contestare, de revizuire au fost semnate de o persoană cărei i-a fost delegat acest drept. De asemenea, s-a referit la jurisprudența națională în acest sens, precum și opinia consultativă a Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce țin de aplicarea art. 132³ alin. (14) Cod fiscal ce ține de delegarea de atribuții.

Recurentul a opinat că la emiterea încheierii contestate instanța a ignorat prevederile Codului Fiscal, Codului de Procedură Civilă și a interpretat restrictiv și abuziv prevederile legislației în vigoare, fapt ce a lipsit creditorul de garanțiile oferite de art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil. Or, actele judecătorești emise de Curtea de Apel la caz îngrădesc dreptul de acces la instanță și pun în pericol posibilitatea efectivă de a contesta actele ilegale ale executorului judecătoresc. Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv”. Efectivitatea dreptului de acces impune ca partea „să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” (Bellet împotriva Franței, Nunes Dias împotriva Portugaliei). Părțile la proces au dreptul să prezinte orice observație care o consideră relevantă pentru cauză. Acest drept efectiv numai în cazul în care cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „ascultate”, adică examinate în mod adecvat de către instanța sesizată. Totodată, recurentul a invocat și prevederile art.5 Cod de procedură civilă, accesul liber la justiție.

Copia recursului declarat a fost expediat intimaiilor la 17 august 2020, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.39) și a fost recepționată la 19 august 2020 și 01 septembrie 2020 (Vol.II, f.d.43-46). Din adresa intimatului Oleg Alavațchii corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (Vol.II, f.d.41-42).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 14 iulie 2020, iar Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin, a declarat recurs la 29 iulie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii recurentului la 15 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.241-242). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun.Chișinău și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul

Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin, împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău (Vol.I,f.d.238-240).

Inițial Colegiul notează că, deși, instanța de revizuire indică că încheierea nu se supune niciunei căi de atac, prin prisma art.453 alin. (3) Cod de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

Totodată, Colegiul menționează că în sensul art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Prin cererea de revizuire depusă de către Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin, deși, a fost indicat ca temei art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, în esență, s-a invocat dezacordul revizuentului cu decizia din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, motivând că scoaterea de pe rol a cererii depuse de Serviciul Fiscal de Stat reprezintă încălcarea dreptul ultimului de acces deplin la justiție. Or, revizuentul a pretins cu referire la ordinul directorului Serviciului Fiscal de Stat cu privire la delegarea atribuțiilor, precum și opinia consultativă a Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce țin de aplicarea art. 132³ alin. (14) Cod fiscal ce ține de delegarea de atribuții, cererea de contestare a actelor executorului judecătoresc a fost semnată de o persoană cărei i s-a delegat acest drept.

Colegiul notează că instanța de revizuire justificat a conchis asupra inadmisibilității cererii de revizuire, or, instanța de revizuire a accentuat că normă procedurală reglementează că încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestor, nu se supun revizuirii.

În acest sens, Colegiul evocă prevederile art. 446 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă care stipulează că, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

La caz, Colegiul iterează că prin decizia din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a cărei revizuire s-a solicitat, s-a scos de pe rol cererea/contestația Serviciului Fiscal de Stat, semnată și declarată de șeful adjunct al Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat, Irina Rusnac, privind anularea parțială a actelor executorului judecătoresc, deoarece actul procedural (contestația) a fost semnat și depus de o persoană ce nu are împuterniciri în acest sens. Concomitent, s-a explicat că după înlăturarea circumstanțelor care au avut ca consecință scoaterea de pe rol a cererii, persoana interesată poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Corelând situația de fapt cu norma de drept procedural, Colegiul relevă că instanța de revizuire justificat a reținut că decizia contestată cu revizuire nu se referă la fondul cauzei și respectiv nu poate fi supusă revizuirii.

Pornind de la textul normei de drept citate în raport cu argumentele recurentului, Colegiul notează că legiuitorul a stabilit expres cazurile de declarare a revizuirii.

Referitor la argumentul recurentului precum că nu ar fi aplicabilă speței norma indicată de instanța de revizuire precum că încheierea de scoatere a cererii de ape rol nu s-ar supune revizuirii, deoarece circumstanțele vizează un incident de procedură, Colegiul relevă că în contextul prevederilor art. 446 alin.(2) Cod de procedură civilă încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.

Or, prin prisma acestei norme de drept instanța de revizuire a constatat precum că încheierea de scoatere a cererii de ape rol nu se supune revizuirii. Or, scoaterea cererii de pe rol, nu împiedică adresarea cu o nouă cerere în condițiile generale, aspect punctat în dispozitivul actului judecătoresc de scoatere a cererii de pe rol.

Implicit, Colegiul evocă prevederile art. 268 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, în temeiul cărora în cazul scoaterii cererii de pe rol, procesul se termină printr-o încheiere judecătorească. În ea instanța indică modul de înlăturare a circumstanțelor specificate la art.267. După înlăturarea circumstanțelor care duc la scoaterea cererii de pe rol, persoana interesată poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Subsecvent, nu poate fi invocată nici îngrădirea dreptului de acces la instanță în sensul pretins de recurent, în situația în care instanța de revizuire a rezultat din prevederile legale.

Mai mult, prin prisma principiului disponibilității în drepturi se acordă posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare. Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei. Acest postulat este stipulat expres în art. 27 Cod de procedură civilă.

De altfel, cu referire la art.449 lit. b) Cod de procedură civilă, invocat ca temei de revizuire de către revizuent/recurent, Colegiul menționează că norma dată prevede că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În contextul normei citate, de către revizuent/recurent nu a fost argumentată existența unor astfel de împrejurări în sensul normei citate, or, împrejurările pretinse de către recurent au existat și au fost cunoscute și în timpul judecării cauzei.

În consecință, Colegiul atestă lipsa unor motive care ar putea fi reținute de către instanța de recurs în sensul casării actului judecătoresc contestat. De altfel, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea prevederilor legale de către instanța de revizuire la examinarea cererii, în situația în care instanța a concluzionat asupra inadmisibilității cererii de revizuire corelând situația de fapt cu prevederile art.446 alin.(2) Cod de procedură civilă.

Concomitent, Colegiul învederează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, de aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict

determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă, precum și în privința actelor judecătorești care se supun revizuirii prin prisma legii.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun.Chișinău.

Se menține încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului Direcției Generale Administrare Fiscală mun.Chișinău, Tatiana Loghin, în cauza, la cererea (contestația) creditorului Serviciului Fiscal de Stat împotriva debitorilor Oleg Alavațhii, Violeta Andronachi, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Nina Isac, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la contestarea încheierilor executorului judecătoresc de refuz în intentarea procedurii de executare în partea ce ține de cheltuielile de executare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat